

[Aksel Larsen.]

for Industrien, har man ingen Ret til at sige, at det ikke skal gælde for andre Erhverv. Det burde maaske allerede være sagt her i Loven, men jeg henstiller det i hvert Fald til velvillig Overvejelse i det Udvalg, der har med Landbrugslovene at gøre.

Der er foreslaaet en anden Affattelse af § 13, der bliver § 11 i den nye Lov. Heri fastslaar man, at der skal gives Klagerne ved Ankenævnet Adgang til at gøre sig bekendt med det for Nævnet foreliggende Materiale og gives dem Adgang til personlig Møde i Nævnet. Klagerne eller Repræsentanter for vedkommende administrative Organ maa ikke overvære Nævnets Forhandlinger. Endvidere skal der udarbejdes en ny Forretningsorden for Ankenævnet, og det siges herom i Flertallets Betænkning til Pkt. 11, at man er enig om, at Retsplejens fundamentale Principper skal anvendes saaledes, at de, der mener sig forurettede, kan faa at vide, hvilke Anklager der foreligger imod dem, og der gives dem Lejlighed til at forsvare sig; oven i Købet skal Offentlighedsprincippet holdes i Hævd, hvor ikke ganske særlige Forhold taler for det modsatte. Ogsaa dette kan vi tiltræde, det er ganske rimeligt, selv om vi er klar over, at det her i højere Grad drejer sig om et Princip end om noget praktisk, fordi det ikke er mange Sager, der hidtil har været behandlet, og der ikke er Udsigt til, at det fremtidig bliver saa forfærdelig mange Sager.

Jeg tillader mig at benytte Lejligheden til at spørge, om vi ikke skal anvende disse Retsplejens fundamentale Principper paa andre Omraader, som er af lang større Betydning. Hvis et Menneske søger dansk Indfødsret, kan han i Henhold til Loven ikke faa at vide, hvorfor han ikke faar den. Han kan blot faa at vide, at det er afslaaet. Han kan ikke faa at vide hvorfor og har altsaa ingen Lejlighed til at forsvare sig og imødegaa eventuelle Anklager. Hvis man kommer i Konflikt med den sociale Lovgivning, og det drejer sig om Tusinder og atter Tusinder af Mennesker, hvis man kommer ind under offentlig Hjælp med Retsvirkninger, er man fuldkommen prisgivet Administrationen. Man kan ikke faa at vide, paa hvilket Grundlag man bliver dømt. Og det er Administratorerne selv, der dømmer, uden at man kan indbringe Sagen for en Domstol. Nu har „Politiken“ pludselig opdaget, at dette er galt i Spørgsmaalet om Sundholm. Det havde været mere ønskeligt, om det Parti, der har „Politiken“ som sit Organ i Hovedstaden, havde været lige saa klogt,

da Socialreformen blev gennemført. Dengang gjorde vi Kommunister opmærksom paa, at netop denne principielle Retsløshed for visse fattige Mennesker var saa grave-rende, at vi maatte anse det for en Hoved-aarsag til, at vi ikke kunde gaa med til at stemme for Socialreformen. Naar man er saa ængstelig for, at et ganske lille Antal Importører eller Fabrikanter eller andre Mennesker ikke i enhver Henseende kunde blive behandlet i Henhold til Retsplejens fundamentale Principper, som man udtrykker sig, vil man saa ikke være med til at øve Ret og Skel for de Titusinder af Mennesker, det drejer sig om paa de Omraader, jeg har nævnt?

Det, der for os er mindst tiltrækkende, er Forslaget til en Formaaalsparagraf. Naturligvis kunde vi ikke have noget imod en speciel Formaaalsparagraf, som en Formaaalsparagraf har vi jo i Virkeligheden haft i den hittidige § 4, som nu bliver § 5. Ja, det var selve Bemyndigelsesparagraffen, men den var i sig selv en Formaaalsparagraf. Nu vil man have en speciel Formaaalsparagraf, der siger, at Lovens Formaal er det og det. Naa ja, det kan vi naturligvis ikke have noget imod, men vi har i høj Grad noget imod en Formaaalsparagraf af en Udformning som den, den højttærede Handelsminister her har foreslaaet. For det første taler man om alt muligt andet end Formaalet. Man kan sige, at dette er en rent formalistisk Betragtning, men jeg synes, det er meningsløst, at man skriver noget, som ikke hører hjemme under Formaalet. Man skriver nemlig, at Formaalet er at træffe Foranstaltninger med Hensyn til Ordningen af Landets Betalingsforhold til Udlandet, Sikring af Landets Forsyning med nødvendige Varer samt ligelig Fordeling af forhaandenværende Varebeholdninger m. v., og det kan være meget rigtigt. Men saa indskyder man: „herunder ved Begrænsning af det indenlandske Forbrug“. Begrænsningen kan ikke i sig selv være Formaalet med Loven. Det kan højst være noget, man gør, fordi det er nødvendigt i Medfør af de Foranstaltninger, man træffer. Men her indsætter man dette i Forslaget til Formaaalsparagraffen, saaledes at Ministeren i Fremtiden med god eller daarlig Samvittighed kan sige: jeg er desværre nødt til at skære Forbruget ned herhjemme, for det staar der i Lovens Formaaalsparagraf. Jeg maa henstille til Overvejelse, om man ikke skulde udelade dette, for det hører ikke hjemme her. Det kan ikke være et Formaal med Loven at indskrænke det indenlandske Forbrug.

Der er ogsaa andre Ting, som egentlig ikke kan siges at høre til Formaalet. Man